

ПРАВА ЛЮДИНИ НА ПІВДЕННОМУ СХОДІ УКРАЇНИ, 2017, № 6

**Електронний щомісячник Коаліції громадських організацій та ініціатив
«Справедливість заради миру на Донбасі», присвячений стану з правами
людини на окупованих та контрольованих територіях**

Події, факти, долі...

Підсумки «Мінська»: звільнення заручників, погашення боргів за воду в ОРДЛО, реконструкція моста в Станиці Луганській	2
ОБСЄ закликає сторони конфлікту на Донбасі передати карти мінних полів....	3
Під Волновахою в ході обстрілу пошкоджені всі будинки однієї вулиці	3
Путевой дневник. В гості в «ЛНР»	4

Законодавство

Військовий обов'язок в квазідержавках ЛНР і ДНР	9
Особливості правового режиму нерухомого майна у квазідержавках ЛНР і ДНР	13

Аналітика

Вода, как инструмент ведения боевых действий	19
На Смоленщині судитимуть жінку-інваліда за допомогу біженцям з Донбасу	27
Мешканка м.Золоте розповіла, про те, як отримав поранення її син у 2016 році	28

Погляд монітора

Кримське. Життя в оточенні	29
----------------------------------	----

ПІДСУМКИ «МІНСЬКА»: ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАРУЧНИКІВ, ПОГАШЕННЯ БОРГІВ ЗА ВОДУ В ОРДЛО, РЕКОНСТРУКЦІЯ МОСТА В СТАНИЦІ ЛУГАНСЬКІЙ

медіа група ХПГ

Прес-секретар другого президента України, представника України в ТКГ **Леоніда Кучми** на своїй сторінці в «Фейсбуці» розповіла про підсумки засідання Тристоронньої контактної групи по врегулюванню ситуації на Донбасі, яке пройшло вчора в столиці Білорусі Мінську.

Оліфер відзначила, що головним питанням на засіданні Тристоронньої контактної групи стало питання безпеки.

«Питання безпеки є ключовим для вирішення всіх інших складових Мінських угод — міцний мир, припинення порушень з боку ОРДЛО взятих на себе зобов'язань в рамках Мінських угод; виведення важких озброєнь і російських військових формувань з території України. Відновлення інфраструктури, масштабне розмінування, врегулювання політичних питань, — всі ці, а також ряд інших питань можна імплементувати лише в умовах повного і стійкого припинення вогню», — написала прес-секретар екс-президента.

Вона також зазначила, що українська сторона в черговий раз висловила стривоженість наростаючою агресією по відношенню до співробітників СММ ОБСЄ, яка має місце на непідконтрольній Україні частині Донбасу.

У Мінську представники України заявили, що спостерігачі ОБСЄ повинні отримати безперешкодний доступ до всієї території України, включаючи українсько-російський кордон. Для врегулювання питання контролю над кордоном необхідне створення спеціальної робочої підгрупи по межі.

Українські представники зажадали від представників ОРДЛО припинити рейдерське захоплення українських і європейських підприємств.

«Також ми вимагаємо скасування указу президента Росії про визнання псевдо-документів ОРДЛО», — пише Оліфер.

За інформацією прес-секретаря Кучми, в гуманітарній підгрупі детально обговорили підсумки верифікації, яка повністю відповідала українському законодавству і стандартам міжнародного гуманітарного права.

Представник ОБСЄ зазначив, що процес верифікації завершено.

«Міжнародний Комітет Червоного Хреста представив пропозиції щодо реконструкції моста в Станиці Луганській, які українська сторона підтримала», — додала Оліфер.

Вона також уточнила, що в рамках економічної підгрупи вдалося домовитися про погашення частини заборгованості за спожиту в ОРДЛО воду.

ОБСЄ ЗАКЛИКАЄ СТОРОНИ КОНФЛІКТУ НА ДОНБАСІ ПЕРЕДАТИ КАРТИ МІННИХ ПОЛІВ

медіа група ХПГ

ОБСЄ закликає сторони конфлікту на Донбасі передати карти мінних полів. Про це повідомив спецпредставник ОБСЄ в Контактній групі по врегулюванню конфлікту на Донбасі **Мартін Сайдік**.

«Як представник ОБСЄ я закликаю всіх підписантів оперативно відгукнутися на всі запити СММ ОБСЄ, зокрема, про передачу карт, необхідних для розмінування. Без цього неможливо забезпечити безпеку цивільного населення і персоналу СММ», — сказав Сайдік.

Раніше повідомлялося, що в квітні число жертв від мін на Донбасі вперше перевищило число постраждалих і загиблих від обстрілів.

ПІД ВОЛНОВАХОЮ В ХОДІ ОБСТРІЛУ ПОШКОДЖЕНІ ВСІ БУДИНКИ ОДНІЄЇ ВУЛИЦІ (ОНОВЛЕНО)

медіа група ХПГ

Вночі 12 червня під обстрілами опинилися селище Графське і село Ольгинка Волноваського району. Зафіксовані значні пошкодження цивільної інфраструктури, повідомляють в прес-службі поліції Донецької області.

У Ольгинці в результаті обстрілу пошкоджено всі 12 будинків по вулиці Центральна і електростанція, що стало причиною відключення світла в 140 будинках.

«У селі Ольгинка, що під Волновахою, під вогнем терористів опинилася вулиця Центральна. Тут пошкоджений кожен будинок — стіни, вікна, дахи. В результаті обстрілу пошкоджена підстанція, 140 будинків залишилися без світла», — сказано в повідомленні.

Вогонь по селу вівся з 2:00 до 4:00 ранку. Як відзначають в поліції, весь цей час місцеві жителі перебували в підвалах.

Вранці в понеділок було обстріляно селище Графське (колиш. Комсомольське): снаряд потрапив в дорогу біля гуртожитку лісового коледжу. Постраждалих немає.

13 червня другий раз за добу Ольгинка, що в Волноваському районі Донецчини, опинилася під обстрілом з боку бойовиків ОРДО. Удари тривали з півночі 12 червня до світанку.

За даними поліції Донецчини, в Ольгінці, де проживають 3269 чоловік (з них 810 — пенсіонери, 390 — діти) пошкоджено 8 будівель. Один будинок повністю зруйнований прямим наведенням. Без даху над головою залишилося подружжя пенсіонерів. На місці працює поліція, обстеження території триває.

Розвалені стіни, на місці даху — порожнеча, куди капає дощ, а поруч з будинком сидять дідусь і бабуся — таку картину побачили поліцейські слідчо-оперативної групи Волноваського відділу поліції, прибувши на місце обстрілу.

80-річна бабуся каже, що вона і чоловік народилися вдруге. Вони були в дальній кімнаті, коли в будинок прилетів снаряд. Вижили чудом. Після вибуху її старий чоловік знаходиться в шоці, мовчить, не говорить.

Будинок не придатний до проживання. Де тепер жити — пенсіонери ще не знають, адже діти далеко.

Сьогодні під вогнем виявилася вулиця Привокзальна і Заводська. На Привокзальній пошкоджено 5 будинків і 5 квартир 8-квартирного будинку.

Другий раз за добу снаряди розірвалися біля АЗС по Заводській. В результаті двох обстрілів будівлю операторської і сусідня забудова, в якій розташований магазин, значно пошкоджені. Заправка працювала, охоронець і оператор, які були на робочому місці, всю ніч ховалися в підвалі.

Поліцейські продовжують обхід села, документуючи наслідки обстрілу і надаючи необхідну допомогу. На даний момент інформації про потерпілих немає.

ПУТЕВОЙ ДНЕВНИК. В ГОСТИ В «ЛНР»

Настя Первомайская

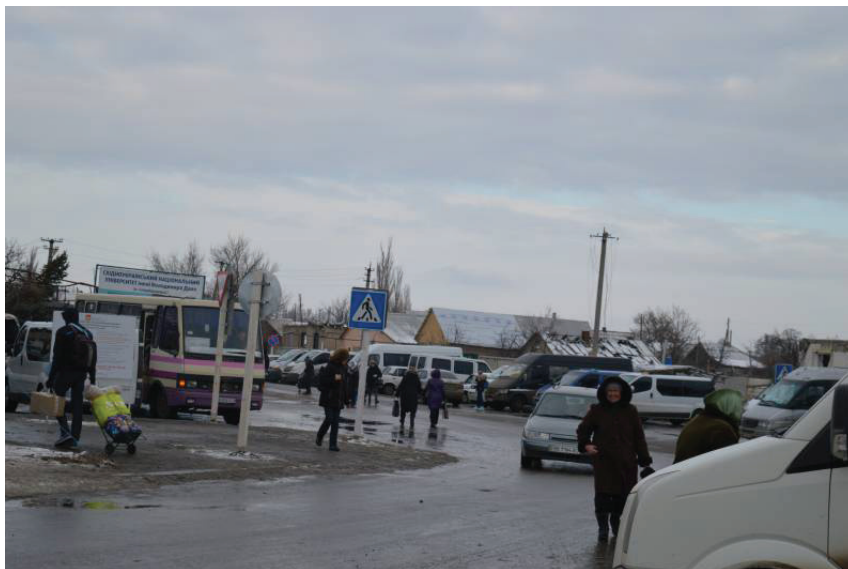
Из родного Луганска я выехала летом 2014 года. С того времени дома была всего три раза.

Нынче, чтобы проведать родных нужно преодолеть целую вереницу трудностей и неудобств. В этот раз для пересечения линии разграничения (ЛР) я выбрала наиболее оптимальный по территориальному расположению КПВВ в Станице Луганской.

Из Харькова до Лисичанска можно добраться поездом, который находится в пути в среднем 6 часов. Один из которых отправляется утром, второй вечером. Цена билета составит люкс — 380 грн, купе — 126 грн, а плацкарт — 85 грн.

Дальнейший путь до Станицы Луганской — маршрутное такси. Стоимость билета составит — 200-250 грн.

Итого от Харькова до Станицы Луганской можно добраться минимум за 350 грн.

Далее — собственно сам Контрольно-пропускной пункт въезда — выезда «Станица Луганская».

Слухи о том, что переход через ЛР занимает полдня, а то и целый день, в моем случае не нашли своего подтверждения. Трудностей при пересечении ЛР не возникло ровно никаких. Время прохождения линии разграничения от момента занятия очереди перед украинским КПВВ до прохода на нулевой блокпост составил 1 час.

На тот момент, когда я добралась на КПВВ (около 7 утра), очередь из желающих попасть на оккупированную территорию составляла около 200 человек. Пропускные процедуры, которые зависят от расторопности пограничников, осуществлялись достаточно быстро, и уже через 30 минут я прошла КПВВ и вышла на т.н. «ноль».

У поста т.н. «ЛНР» очередь отсутствовала полностью. Поэтому переход в общей сложности занял один час моего времени. Со стороны ОРТДЛО также функционирует «таможенный пункт», который собой представляет закрытые от посторонних глаз вагончики, в которых проверяют документы. В принципе мало чем эта «таможня» отличается от украинской. Разве, что смотрят на тебя как на врага и придираются по поводу и без.

До сих пор самым болезненным остается при переходе линии разграничения в этом направлении — взорванный еще в начале 2015 года автомобильный мост. Переходя по нему, думаешь только о том, чтобы он сейчас не рухнул вниз. Для стариков это поистине своеобразная и неизбежная полоса препятствий. Деревянные настилы, по которым скачут вверх и вниз старики, дети и молодые мамочки с

колясками — издевательство над людьми в чистом виде. Мост нуждается в срочном ремонте!!!

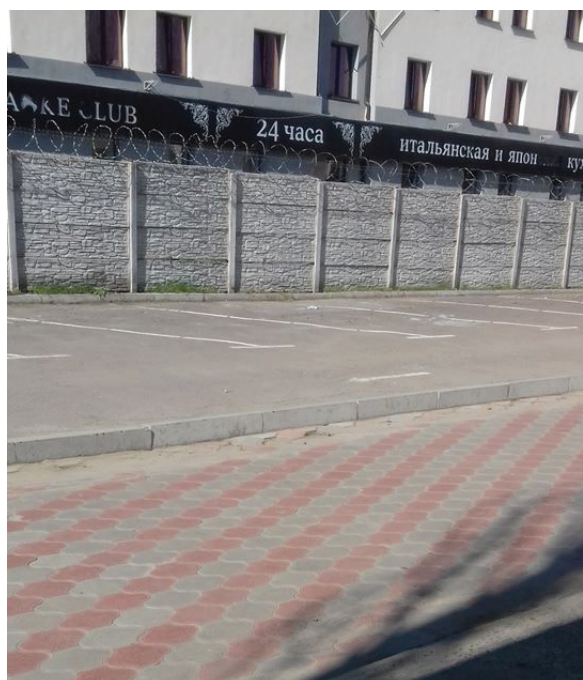
Пройдя пункт пропуска, на «лнровском» «нуле» встречаются таксисты и водители маршрутных рейсов, которые готовы отвезти в любую точку оккупированной Луганщины: «Девушка, проходите, отвезу по городу, за город, куда попросите, кроме Украины». Проблем с тем, чтобы добраться до «столицы ЛНР» Луганска тут нет. Из Луганска до 18.00 вечера в принципе можно добраться в любой город. А вот после 18.00 — проблема. Транспорт замирает до утра.

Стоимость проезда на частном автомобиле составляет 50 рублей с человека от Станицы Луганской до квартала 50-лет СССР в Луганске. Водитель набирает 4 человека и в течение 10 минут ты уже в Луганске.

Есть и более экономный вариант — проезд на рейсовом автобусе. Здесь цена вопроса — 10 рублей в дневное время суток и 30 рублей — если время близится к закрытию КПВВ. О комфортности такой поездки говорить не стоит в принципе. Маршрутку водитель набивает живым грузом до того состояния пока конечности пассажиров не начинают торчать из окон. Продолжительность поездки на автобусе 20 минут.

Следующая точка моего маршрута — Луганск. Депрессивный, абсолютно пустой от людей и цивилизации некогда областной город... Серость и пустота некогда живого и благополучного большого города давит на мозг неподъемным грузом... И это среди белого дня! После 22.00 в городе встретить людей или проезжающий автомобиль нереально. Комендантский час. Это при том, что в мирное время после 10 часов вечера студенческий город только оживал.

Особой достопримечательностью оккупированного Луганска стал когда-то один из самых больших ресторанов сети «Мафия». С началом оккупации, боевики просто обнесли ресторан колючей проволокой поверх высоченного бетонного забора. Утопичное в общем зрелище...

Магазины и то, что осталось от торговых центров, кафе и рестораны работают, но не все из тех, которые работали в мирное время. Цены раза в полтора выше, чем в Украине.

В целом, Луганск возвращается к мирной жизни. Восстановлена большая часть все поврежденных жилых домов, дороги ремонтируют, школы, детские сады и институты функционируют, коммунальные предприятия работают.

Пенсионеры говорят, что пенсии выплачивают вовремя: «Пенсии платят, только вот ее не хватает даже на продукты, а ведь нужно еще «коммуналку» оплачивать, т. к. в случае долга могут отрезать свет, газ... На Украине оформлял пенсию. Теперь езжу каждые два

месяца, но так и не платят, постоянно придумывают какие-то новые аргументы, чтоб не дать то, что заработал тяжелым трудом... А последний раз вообще сказали, что мы вас оштрафовали на полгода, поэтому хватит к нам ходить. Придете через полгода. Никому мы не нужны...» — говорит мой сосед, дядя Ваня.

Зарплаты в госучреждениях и на бюджетных предприятиях платят. Но всегда с задержкой и сумма зарплаты чаще всего — минимальный минимум... Средняя зарплата — 3500 рублей. Но люди рады и этим крохам.

Еду к родственникам в Краснодон. Проезд от Луганска до Краснодона — 47 рублей. Блокпостов внутри городов и на въездах — выездах из населенных пунктов нет. Чего не скажешь про украинскую территорию. До той же Станицы Луганской от Харькова их 8!

По пути моего маршрута печально известные Хрящеватое и Новосветловка. На сегодняшний день поселки по большей части восстановлены. Хотя то же здание новосветловского ДК восстановлению не подлежит. На въезде в Хрящеватое стоит сгоревший танк.

Краснодон. Сегодня город серый, мрачный и также, как и Луганск, абсолютно пустой. Редко можно встретить улыбающегося человека по городу.

Краснодон всегда был шахтерским городом. С началом боевых действий и оккупации, как следствие остановки всех работающих шахт, в городе царит тотальная безработица. Шахтеры, те, кто остались, выходят на предприятия 2-3 раза в неделю. Все шахты города работают только на откачку воды и минимум — добыча угля, который некуда и некому продавать.

Из подслушанного.

Вечер. Сажу на лавочке. Перевариваю все то, что увидела и услышала. Рядом гуляют дети: мальчик лет 13 и девочка лет 7. Их детский разговор подтянул комок к моему горлу... В таком возрасте они говорили не о мультиках и детских играх, не о школе. Они говорили о войне...

Мальчик рассказывает подружке, что раньше жил в Изварино, когда война началась. Говорил, как прятался в подвале, как сидел дома один и пытался дозвониться маме. А мама была на работе и бахало сильно. Говорил о том, как собирал вещи по дому и побежал прятаться в подвал. Он был один. Совсем один. Ему тогда было 10 лет.

Девочка другу своему тоже рассказывала, о том, что они с мамой тоже прятались в подвале и «было очень страшно»...

У меня мурашки по рукам пробежались. В Краснодоне не было боевых действий (кроме «Изваринского котла» в 2014 году), но эти дети помнят в мельчайших подробностях то, что им пришлось пережить.

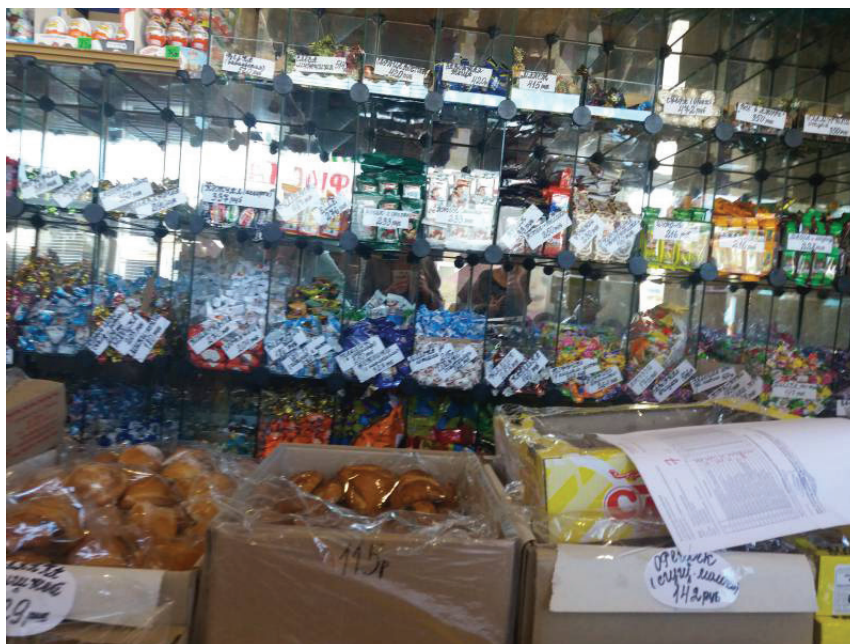
Двое бабушек около подъезда жалуются, что в последнее время участились кражи. Одна другой говорит, что даже рассаду с огорода выкапывают и уносят.

Вечером в Краснодоне также пусто и безлюдно, как и в Луганске. Комендантский час. Как говорят на улицах, после 23.00 на улице лучше не показываться, т. к. заберут в комендатуру и придется сидеть там до утра.

От таксистов узнала, что сейчас поменяли коменданта города, и если раньше некоторые службы такси проплачивали коменданту, чтоб иметь возможность работать ночью, то новый страж порядка взятки не берет. С «новой властью», жалуются таксисты, даже 300-400 рублей заработать в день — большой прогресс. Один из таксистов рассказал, что он решил, не смотря на запрет, все-таки выехать в ночь — «семью ж надо чем то кормить», его остановили и забрали водительское удостоверение. Самого водителя отправили в комендатуру и держали там до утра. Водительские документы вернули через два дня.

Рынок в маленьком городе — всегда показатель благополучия местных жителей. Иду на рынок в Краснодоне. Есть все. Абсолютно все: продукты питания, бытовая

химия, корма для животных, вещи. Вопрос в том, что покупают по минимуму. Жалуются на цены, на отсутствие продаж и продавцы, и покупатели.

По поводу установления каких-нибудь признаков государства. В городе начали работать нотариусы, которые за определенную плату предоставляют услуги, как и раньше. Другое дело, что все нотариальные действия могут быть принятыми только в «ЛНР» либо соседней «ДНР» и больше нигде.

Суды. Не работают по-прежнему, кроме уголовного. Кроме того, очередной раз «власти» непризнанной республики улучшили жизнь своим согражданам, перерубив жителям любые возможности использования любых украинских документов, которые выдавались после 14 мая 2014 года (день принятия «конституции «ЛНР»).

Для многих, кто остался на оккупированной территории, это обыкновенный ту-пик.

Вывод из этой моей поездки в «молодую республику» только один: чем дальше в лес, тем страшнее представить, что будет дальше. Но все же еще осталась какая-то очень отдаленная надежда, что все это просто сон, который прервется, как только открыть глаза...

ВІЙСЬКОВИЙ ОBOB'ЯЗОК В КВАЗІДЕРЖАВАХ ЛНР І ДНР

Микола Фітільов

3 травня 2014 року Україна не контролює частину Луганської і Донецької областей. На неконтрольованих територіях проживають не тільки адепти російського світу, але і громадяни України, які підтримували і підтримують Україну. Серед них є громадяни призовного віку. З різних причин ці особи не мають можливості переселитися на територію, що контролює Україна. Проте в квазідержаві вже сформувалася власна нормативна база, яка, звісно, є незаконною, проте люди, що проживають на цих територіях вимушені підкорятися законодавству квазідержав. Тому неабияке занепокоєння викликає можливість призову громадян України, які є патріотами України, на військову службу в незаконні військові формування квазідержав ЛНР і ДНР. Зрозуміло, що, за відсутності бажання людина може відмовитися від служби, проте законодавство квазідержав передбачає притягнення до відповідальності за відмову від проходження військової служби громадян України

1. Квазідержава ЛНР

Ст. 52 Конституції квазідержави ЛНР: «Защита Отечества является долгом и обязанностью гражданина Луганской Народной Республики. Гражданин Луганской Народной Республики несет военную службу в соответствии с законом».

При цьому статус громадянина квазідержави ЛНР регламентується «Декларацией о гражданстве ЛНР», у відповідності до якої «гражданами Луганской народной республики являются все граждане Украины, которые на момент проведения референдума о независимости (11 мая) постоянно проживали в Луганской области.»

Вказана норма не може не насторожувати громадян України, що проживають чи до травня 2014 року проживали на теперішній території, контрольованій квазідержавою ЛНР тому, що всі ці особи зобов'язані захищати ЛНР.

У відповідності до п.1.1. тимчасового положення квазідержави ЛНР «О воинской обязанности и воинской службе», «Воинская обязанность граждан Луганской Народной Республики (далее — граждане) предусматривает:

- воинский учет;
- обязательную подготовку к военной службе;
- призыв на военную службу;
- прохождение военной службы по призыву;
- пребывание в запасе;
- призыв на военные сборы и прохождение военных сборов в период пребывания в запасе».

Висновок: громадяни України, що проживають чи до травня 2014 року проживали на території, контрольованій квазідержавою ЛНР, зобов'язані проходити службу за призивом і брати участь в мобілізаційних зборах.

У відповідності до п.1.2. тимчасового положення квазідержави ЛНР «О воинской обязанности и воинской службе»: «В период мобилизации, в период военного положения и в военное время воинская обязанность граждан определяется Консти-

туцией, законами, иными нормативными правовыми актами Донецкой Народной Республики и предусматривает:

- призыв на военную службу по мобилизации, в период военного положения и в военное время;
- прохождение военной службы в период мобилизации, в период военного положения и в военное время;
- военное обучение в период военного положения и в военное время».

Відповідно до ч. 1 ст. 11 закону квазідержави ЛНР «О мобилизационной подготовке и мобилизации в Луганской Народной Республике», «Граждане обязаны:

- 1) являться по вызову в военный комиссариат для определения своего предназначения в период мобилизации и в военное время;
- 2) выполнять требования, изложенные в полученных ими мобилизационных предписаниях, повестках и распоряжениях военного комиссариата».

У відповідності до абз.4 п.6 «Порядка призыва граждан на воинскую службу», затвердженою постановою ради міністрів квазідержави ЛНР від 15.05 2015 року № 02-04/136/15, «О факте приписки к воинской части и формированию, предназначения в специальное формирование граждан извещается на основании решения призывной комиссии по мобилизации граждан путем вызова в военный комиссариат и вручения ему мобилизационного предписания».

Висновок: громадяни України, що проживають чи до травня 2014 року проживали на території, контрольованій квазідержавою ЛНР, зобов'язані служити в військових підрозділах квазідержави ЛНР під час бойових дій, що передбачає можливість загинути чи отримати тілесні ушкодження.

Згідно з ч. 3 ст. 11 закону квазідержави ЛНР «О мобилизационной подготовке и мобилизации в Луганской Народной Республике», «Граждане за неисполнение своих обязанностей в области мобилизационной подготовки и мобилизации несут ответственность в соответствии с законодательством Луганской Народной Республики».

У відповідності до ч.1 ст. 406 кримінального кодексу квазідержави ЛНР, «Уклонение от призыва на военную службу при отсутствии законных оснований для освобождения от этой службы, — наказывается штрафом в размере до тридцати минимальных размеров оплаты труда или в размере заработной платы или иного дохода осужденного за период до восемнадцати месяцев, либо принудительными работами на срок до двух лет, либо арестом на срок до шести месяцев, либо лишением свободы на срок до двух лет».

Тобто законодавство квазідержави ЛНР передбачає кримінальну відповідальність за відмову від проходження військової служби в збройних формуваннях квазідержави ЛНР.

Проблема військового обліку в квазідержаві ЛНР, як і в квазідержаві ДНР носить практичний характер. Наводимо приклади.

Електронний ресурс]/Режим доступу http://zn.ua/UKRAINE/okkupanty-trebuyutu-naseleniya-spravki-iz-voenkomata-dlya-vyezda-iz-ordlo-razvedka-245746_.html — Дата звернення: 25.04.2017. — Назва з екрану, «Оккупанты требуют у населения справки из «военкомата» для выезда из ОРДЛО — разведка».

Електронний ресурс]/Режим доступу <http://rorki.ru/82969-tymchuk-pri-trudoustroystve-mirnogo-naseleniya-boeviki-trebuyut-otmetku-ot-voenkomata.html> — Дата звернення: 25.04.2017. — Назва з екрану, «При трудоустройстве мирного населения боевики требуют отметку от «военкомата».

2. Квазідержава ДНР

У відповідності до Ст. 52 конституції квазідержави ДНР: «Защита Отечества является долгом и обязанностью гражданина Донецкой Народной Республики. Гражданин ДНР несет военную службу в соответствии с законом».

З огляду на вищенаведене, виникає питання, яку ж категорію осіб законодавство квазідержави ДНР вважає за громадян ДНР? Законодавство квазідержави ДНР не містить чіткого визначення кола осіб, які є громадянами квазідержави ДНР. Взагалі відсутній будь-який нормативний акт, що визначає поняття «громадянин ДНР» (хоча існує проект закону квазідержави ДНР «Про громадянство»). Єдиним нормативним актом, який, в певній мірі, може визначати термін кола осіб, що є громадянами квазідержави ДНР, є Тимчасовий порядок «Про паспорт громадянина ДНР», який затверджений постановою ради міністрів квазідержави ДНР від 12.02.2016 року № 1-13. Наведемо цитату із цього нормативного акту: «Паспорт гражданина Донецкой народной Республики является основным документом, удостоверяющим личность физического лица, проживающего на территории Донецкой Народной Республики (далее — паспорт). Паспорт обязаны иметь все граждане Донецкой Народной Республики (далее — граждане), достигшие шестнадцатилетнего возраста и постоянно проживающие на территории Донецкой Народной Республики на законных основаниях».

Проаналізуємо наведену норму. Якщо особа проживає на території, яку контролює квазідержава ДНР, то вона зобов'язана мати паспорт квазідержави ДНР. Якщо особа має паспорт громадянина, то вона є громадянином квазідержави ДНР. Висновок — особи, які проживають на території, яку контролює квазідержава ДНР є громадянами квазідержави ДНР.

Тому всі особи, які проживають на території що контролює квазідержава ДНР зобов'язані захищати квазідержаву ДНР.

У відповідності до вимог п.2 ч.1 ст.1 закону квазідержави ДНР «О воинской обязанности и воинской службе»: «Воинская обязанность граждан Донецкой Народной Республики (далее — граждане) предусматривает:

1. воинский учет;
2. обязательную подготовку к военной службе;
3. призыв на военную службу;
4. прохождение военной службы по призыву;
5. пребывание в запасе;
6. призыв на военные сборы и прохождение военных сборов в период пребывания в запасе».

Висновок: особи, що проживають на території, що контролює квазідержава ДНР, зобов'язані проходити службу за призивом і приймати участь в мобілізаційних зборах.

У відповідності до вимог ч.2 ст.1 закону квазідержави ДНР «Про військовий обов'язок і військову службу»: «В период мобилизации, в период военного положения и в военное время воинская обязанность граждан определяется Конституцией, законами, иными нормативными правовыми актами Донецкой Народной Республики и предусматривает:

- призыв на военную службу по мобилизации, в период военного положения и в военное время;
- прохождение военной службы в период мобилизации, в период военного положения и в военное время;
- военное обучение в период военного положения и в военное время».

Яка ж категорія населення підлягає військовому обліку? У відповідності до п. 14 Тимчасового положення про військовий облік, затверджене постановою президії ради міністрів квазідержави ДНР від 18.04.2015 року № 6-3, «Воинскому учету в военном комиссариате, органах местного самоуправления и организациях подлежат:

- а) граждане мужского пола в возрасте от 18 до 27 лет, обязанные состоять на воинском учете и не пребывающие в запасе (далее — призывники);

б) граждане, пребывающие в запасе (далее — военнообязанные): мужского пола, пребывающие в запасе; уволенные с военной службы с зачислением в запас Вооружённых Сил Народного ополчения Донецкой Народной Республики; успешно завершившие обучение по программе подготовки офицеров запаса на военных кафедрах при государственных, муниципальных или имеющих государственную аккредитацию по соответствующим направлениям подготовки (специальностям) негосударственных образовательных учреждениях высшего профессионального образования и окончившие указанные образовательные учреждения; не прошедшие военную службу в связи с освобождением от призыва на военную службу; не прошедшие военную службу в связи с предоставлением отсрочек от призыва на военную службу или не призванные на военную службу по каким-либо другим причинам, по достижении ими возраста 27 лет; уволенные с военной службы без постановки на воинский учет и в последующем поставленные на воинский учет в военном комиссариате; прошедшие альтернативную гражданскую службу; женского пола, имеющие военно-учетные специальности согласно приложению».

Тобто в квазідержаві ДНР військовозобов'язаними є практично всі чоловіки і деякі категорії жінок.

Згідно з ч. 1 ст. 10 закону квазідержави ДНР «О мобилизационной подготовке и мобилизации в Донецкой Народной Республике», «Граждане обязаны:

1) прибывать по вызову военного комиссариата и его отделений в пункты сбора военного комиссариата и его отделений, или в воинские части в период мобилизации и в военное время;

2) выполнять требования, изложенные в полученных ими мобилизационных предписаниях, повестках и распоряжениях военного комиссариата и его отделений».

Висновок: особи, що проживають на території, що контролює квазідержава ДНР, зобов'язані служити в військових підрозділах квазідержави ДНР під час бойових дій, що передбачає можливість загинути чи отримати тілесні ушкодження.

Відповідно до ч. 3 ст. 10 закону квазідержави ДНР «О мобилизационной подготовке и мобилизации в Донецкой Народной Республике», «Граждане за неисполнение своих обязанностей в области мобилизационной подготовки и мобилизации несут ответственность в соответствии с законодательством Донецкой Народной Республики».

У відповідності до ч.1 ст. 403 кримінального кодексу квазідержави ДНР, «отказ от несения обязанностей военной службы — наказывается лишением свободы на срок от трёх до семи лет».

Тобто законодавство ДНР передбачає кримінальну відповідальність за відмову від проходження військової служби в збройних формуваннях квазідержави ДНР.

При цьому мобілізація в квазідержаві ДНР не тільки є закріпленою в законі нормою, ці норми в квазідержаві ДНР втілюються в життя. В квітні 2017 року на полігоні біля міста Шахтарськ пройшли масштабні мобілізаційні збори резервістів, на які, згідно з інформацією проросійських ЗМІ, було залучено близько 27 тис. мешканців непідконтрольних територій. Електронний ресурс]/Режим доступу: <https://news-front.info/2017/04/06/v-dnr-proshel-masshtabnyj-mobilizatsionnyj-sbor-rezervistov-respubliki/>- Дата звернення: 25.04.2017. — Назва з екрану, «Крупнейшие в истории Донецкой Народной Республики мобилизационные сборы прошли сегодня на полигоне вблизи города Шахтерск. Основная задача — отработка слаженности действий мобилизационных резервов Республики в случае масштабного обострения обстановки в Донбассе. Среди резервистов — представители министерств и ведомств, курсанты, работники предприятий из всех городов и районов страны. На полигоне была праздничная атмосфера: звучала патриотическая музыка, работала полевая кухня. Общественный порядок обеспечивала полиция, дежурство несли бригады медиков и сотрудники министерства по чрезвычайным ситуациям».

3. Висновки

Отже, законодавство квазідержав ЛНР і ДНР, що стосується військового обов'язку, є дуже схожим.

І найбільшою проблемою є те, що громадяни України, що проживають на не-підконтрольних Україні територіях, можуть бути притягнуті до відповідальності за відмову від призиву до незаконних військових формувань.

Вказані норми в сукупності є прямим порушенням вимог ст. 4 Конвенції (Заборона рабства і примусової праці).

Звісно законодавство більшої частини країн передбачає обов'язок захищати свою Батьківщину. Але будь яка країна світу, як і Україна, надає можливість відмови від громадянства, що автоматично звільняє особу від обов'язку захищати державу.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ НЕРУХОМОГО МАЙНА У КВАЗІДЕРЖАВАХ ЛНР І ДНР

Микола Фітільов

Добре відомо, що на неконтрольованій території знаходиться велика кількість нерухомого майна, власники якого мешкають зараз на контрольованій Україною території, в РФ і РБ.

Багато об'єктів нерухомого майна на території, що контролюється квазідержавами ДНР і ЛНР, не використовується за призначенням і носить ознаки безхазяйного майна. При цьому законодавство квазідержави ЛНР допускає вилучення такого майна. Багатьох внутрішньо переміщених осіб цікавить питання стосовно механізму переоформлення нерухомого майна, яке залишилось на території квазідержав. З огляду на вищенаведене, ми вирішили прояснити ситуацію. Всі правочини, що

вчиняються на території України, в тому числі на території, яка підконтрольна квазідержавам ДНР і ЛНР, має укладатися у відповідності до законодавства України.

Проте реалії є протилежними — на території, що підконтрольна квазідержавам ЛНР і ДНР, українське законодавство не діє. При цьому нерухоме майно неможливо перенести на підконтрольну територію. Тому представники квазідержав ЛНР і ДНР диктують свої умови стосовно правового режиму нерухомого майна на непідконтрольних територіях шляхом прийняття нормативних актів квазідержав ДНР і ЛНР. З огляду на неможливість перенесення нерухомого майна на підконтрольну територію, мешканці непідконтрольних територій і ВПО вимушені підкорятися законам квазідержав ЛНР і ДНР, які стосуються правового режиму нерухомого майна.

1. Квазідержава ЛНР

1.1. Націоналізація нерухомого майна.

Викликає занепокоєння норма законодавства квазідержави ЛНР, що регламентує можливість вилучення і розпорядження «безхазяїнним» нерухомим майном.

Ч.2 ст.56 Закону квазідержави ЛНР «О налоговой системе»: «Порядок выявления, учета, хранения, оценки бесхозяйного недвижимого имущества (кроме выморочного), которое переходит в собственность Луганской Народной Республики, и распоряжения им утверждается Советом Министров Луганской Народной Республики». Тобто законодавство квазідержави ЛНР дозволяє передачу нерухомого майна у власність квазідержави ЛНР.

Але в даному випадку необхідно розмежувати нерухоме майно, що має статус житла (житловий фонд) і інше нерухоме майно.

Необхідно зазначити, що, на даний момент, законодавство квазідержави ЛНР не містить механізму націоналізації житлових приміщень, але ч.2 ст.56 Закону квазідержави ЛНР «О налоговой системе» передбачає можливість прийняття такого механізму.

Стосовно нежитлового фонду. У відповідності до вимог п. 11, 19 «Порядку выявления, учета, хранения, принятия в государственную собственность Луганской Народной Республики бесхозяйного имущества и распоряжения им (реализации)», затвердженого постановою ради міністрів квазідержави ЛНР від 04.06.2015 року № 02-02/162/15, «Не позднее следующего дня, после утверждения Акта описи бесхозяйного имущества, Комитет размещает объявление об имуществе с признаками бесхозяйного имущества в печатных средствах массовой информации. Объявление должно содержать полную информацию об имуществе, а также указание о необходимости явки лица, считающего себя его собственником или имеющего на него права.

Одновременно с публикацией объявления Комитет оперативно проводит мероприятия по сбору информации о собственнике, установления его личности, местонахождения, об органах управления, учредителях. При проведении мероприятий по сбору информации о собственнике недвижимого имущества в обязательном порядке запрашивается информация в регистрационных органах Министерства юстиции Луганской Народной Республики, администрациях городов и районов Луганской Народной Республики — о собственниках имущества, о проведении государственной регистрации юридического лица или физического лица — предпринимателя, данных об органах управления и учредителях.

По истечении 30 календарных дней со дня публикации объявления, в случае неявки лица, считающего себя собственником имущества и отсутствия каких-либо результатов по установлению собственника имущества, Комитет направляет в Совет Министров Луганской Народной Республики копии собранных документов и письменное заявление о рассмотрении вопроса о признании выявленного иму-

щества бесхозяйным и принятия его в государственную собственность Луганской Народной Республики.

Решение о признании имущества бесхозяйным и принятии его в государственную собственность Луганской Народной Республики принимается Советом Министров Луганской Народной Республики на основании письменного заявления Комитета о рассмотрении вопроса о признании выявленного имущества бесхозяйным и принятия его в государственную собственность Луганской Народной Республики и собранных Комитетом документов».

Вищенаведена норма свідчить про те, що у випадку відсутності відомостей про власника майна впродовж 30 днів з моменту виявлення майна, це майно націоналізується.

Ця норма не є мертвою, вона реально працює. Ось приклади, що містяться на сайті «державного комітету податків і зборів» квазідержави ЛНР.

Електронний ресурс]/Режим доступу: <https://gknslnr.su/advert/beshoz/608-o-vyyavlennom-nedvizhimom-imuschestve-s-priznakami-beshozyaynogo-v-vide-nezhilogo-stroeniya-ofisa-posle-pereoborudovaniya-zhilogo-doma-obschey-ploschadyu-1242-kvm.html>- Дата звернення: 25.04.2017. — Назва з екрану. «Государственный комитет налогов и сборов ЛНР, в соответствии с Законом «О налоговой системе», с целью установления собственника сообщает о выявленном недвижимом имуществе с признаками бесхозяйного в виде нежилого строения офиса (после переоборудования жилого дома) общей площадью 124,2 кв.м. (бывший офис ЧАО «Страховая компания АСКО-Донбасс Северный»).

Описание объекта: нежилое строение офиса, А-1, 124,2 кв.м.; ограждение, №1-2; сливная яма, №3; замощение I.

Указанное имущество находится по адресу: г. Ровеньки, ул. Карла Маркса,127.

Лицам, имеющим отношение к данному имуществу, при наличии подтверждающих документов на право собственности, обращаться с заявлением и документами в Государственный комитет налогов и сборов ЛНР по адресу: г. Луганск ул. Коцюбинского, 2-а. Тел. для справок 50-77-68 или 50-77-21. Заявления принимаются с учетом сроков приобретательской давности со дня выхода объявления в газете 21 век».

Електронний ресурс]/Режим доступу: <https://gknslnr.su/advert/beshoz/572-o-vyyavlennom-beshozyaynom-imuschestve-v-vide-dvizhimogo-i-nedvizhimogo-imuschestva-neftebazy.html>- Дата звернення: 25.04.2017. — Назва з екрану. «Государственный комитет налогов и сборов ЛНР, в соответствии с Законом «О налоговой системе» №79-II от 28.12.2015, с целью установления собственника сообщает о выявленном бесхозяйном имуществе в виде движимого и недвижимого имущества нефтебазы. Указанное имущество находится по адресу: ЛНР, Краснодонский район, Новосветловский поселковый совет, комплекс зданий и сооружений, 3.

Лицам, имеющим отношение к данному имуществу, при наличии подтверждающих документов на право собственности, обращаться с заявлением и документами в Государственный комитет налогов и сборов ЛНР по адресу: г. Луганск ул. Коцюбинского 2-а. Тел. для справок 50-77-68 или 50-77-21. Заявления принимаются в течении 14 дней со дня выхода объявления в газете «XXI век».

З огляду на вищенаведене, в квазідержаві ЛНР націоналізація нерухомого майна є узаконеною. При цьому націоналізація нежитлового фонду вже проводиться, а націоналізація житлового фонду ще не почалася. Наведений факт красномовно свідчить про факти узаконеного порушення ст.1 Першого протоколу до Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі по тексту — Конвенція).

1.2. Набуття, перехід, припинення права власності на об'єкти нерухомого майна в квазідержаві ЛНР.

Процедура набуття, переходу і припинення права власності в законодавстві квазідержави ЛНР є аналогом такого механізму, в Україні до 2013 року. Законодавство квазідержави ЛНР, яке регламентує перехід права власності в ЛНР, є аналогічним такому механізму в законодавстві РФ. Тобто спочатку укладається угода і завіряється нотаріусом, після чого право власності реєструється органом «державної» реєстрації квазідержави ЛНР.

Проте викликає неабияке занепокоєння механізм визнання українських документів про право власності на нерухоме майно в квазідержаві ЛНР.

У відповідності до вимог абз.1 п.15.2. «Временного положения о порядке государственной регистрации прав на недвижимое имущество, их обременений и предоставления информации», затвердженого постановою ради міністрів квазідержави ЛНР від 02.08.2016 року № 404 (далі по тексту Положення про реєстрацію), «Права на недвижимое имущество, возникшие до 18.05.2014 года и не противоречащие действующему законодательству Луганской Народной Республики, подлежат государственной регистрации в органах государственной регистрации прав Луганской Народной Республики по желанию правообладателей.» Тобто законодавство квазідержави ЛНР визнає правовстановлючі документи, видані органами України до 18 травня 2014 року. При цьому існує процедура перереєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна, які були зареєстровані органами України до 18 травня 2014 року в «органах влади» квазідержави ЛНР, але ця процедура на даний момент не є обов'язковою.

У відповідності до вимог абз.2,3 п.15.2. Положення про реєстрацію, «Документы, подтверждающие возникновение, переход и прекращение прав и их обременений на недвижимое имущество, расположенное на территории Луганской Народной Республики, выданные (заверенные или удостоверенные) нотариусами, органами государственной власти и местного самоуправления Украины в период с 18.05.2014 года до вступления в силу настоящего Временного положения, принимаются для проведения государственной регистрации прав после проведения процедуры легализации этих документов в порядке, предусмотренном законодательством Луганской Народной Республики». Тобто законодавство квазідержави ЛНР не визнає правовстановлючі документи на об'єкти нерухомого майна, видані органами України після 18 травня 2014 року. Але існує механізм легалізації в ЛНР правовстановлюючих документів, виданих органами України в період з 18 травня 2014 року по 19.08.2016 року.

Процедура легалізації в ЛНР правовстановлюючих документів, виданих органами України в період з 18 травня 2014 року по 19 серпня 2016 року регламентується «Порядком легализации документов, подтверждающих возникновение, переход и прекращение прав на недвижимое имущество», затвердженого постановою ради міністрів квазідержави ЛНР від 28.03.2017 року № 404 (далі по тексту — Порядок легалізації).

В принципі процедура легалізації не є цікавою з практичної точки зору, проте містить норми, що мають політичний підтекст і явно порушують права власників нерухомого майна. У відповідності до абз.1,2 п.4.3. Порядку легалізації, «С целью получения информации, необходимой для принятия решения о возможности легализации поданных документов, орган легализации в срок не позднее 7 (семи) календарных дней после получения заявления о легализации документов в обязательном порядке направляет запросы: в Министерство государственной безопасности Луганской Народной Республики (о наличии среди субъектов заявленных

прав лиц, ведущих пропаганду, агитационную и иную деятельность, направленную на подрыв обороноспособности и безопасности Луганской Народной Республики в условиях военного положения, а также препятствующих экономическому, политическому и социальному развитию Луганской Народной Республики)». У відповідності до абз.1,2 п.4.3. Порядку легалізації, «В легализации документов может быть отказано при наличии следующих оснований: заявленные права содержат признаки противоречия государственным интересам Луганской Народной Республики, субъектами заявленных прав являются лица, ведущие пропаганду, агитационную и иную деятельность, направленную на подрыв обороноспособности и безопасности Луганской Народной Республики в условиях военного положения, а также препятствующие экономическому, политическому и социальному развитию Луганской Народной Республики».

Наведена норма явно не відповідає ст.1 Першого протоколу до Конвенції.

При цьому правовстановлюючі документи на нерухоме майно, видані органами влади України після 19 серпня 2016 року, взагалі не визнаються квазідержавою ЛНР і не можуть бути легалізовані, про що свідчить абз.4 п.15.2. Положення про реєстрацію: «Документы, подтверждающие возникновение, переход и прекращение прав и их обременений на недвижимое имущество, расположенное на территории Луганской Народной Республики, выданные (заверенные или удостоверенные) нотариусами, органами государственной власти и местного самоуправления Украины после вступления в силу настоящего Временного положения признаются недействительными».

Наведена норма теж порушує ст.1 Першого протоколу до Конвенції.

1.3. Недоторканність житла

Побоювання вимушених переселенців стосовно порушення в квазідержаві ЛНР норм недоторканості житла не є безпідставними.

На даний момент в квазідержаві ЛНР діє військовий стан.

До того ж, згідно зі ст.8-1 закону квазідержави ЛНР «О военном положении», «На территории, на которой введено военное положение, допускается проникновение в жилище без согласия проживающих в нем лиц в целях ликвидации повреждений, причиненных в результате боевых действий, в порядке, установленном Советом Министров Луганской Народной Республики».

Звісно, ліквідувати ушкодження, заподіяні в результаті бойових дій, дуже важливо, але з початку все ж таки треба спробувати знайти власника квартири.

1. ДНР

2.1. Націоналізація нерухомого майна.

Ч.3 ст.56 Закону квазідержави ДНР «О налоговой системе»: «Имущество, которое не имеет собственника или собственник которого не известен, в том числе находка, признается бесхозным и переходит в собственность Донецкой Народной Республики по приобретательской давности, которая равняется двум месяцам (60 календарных дней) с момента постановки его на учет в органах доходов и сборов Донецкой Народной Республики. Такое имущество оформляется соответствующим решением органов доходов и сборов».

Наведена норма явно порушує ст.1 Першого протоколу до Конвенції.

Відомо, що на неконтрольованій території знаходиться велика кількість нерухомого майна, власники якого знаходяться проживають на контрольованій Україною території, в РФ і РБ. Багато об'єктів нерухомого майна дійсно не використовується за призначенням і носить ознаки майна, що не має власника. При цьому законодавство квазідержави ДНР допускає вилучення такого майна. Наявність такої нор-

ми пасивно визначає право квазідержави ДНР вилучати нерухоме майно ВПО чи біженців з РФ, РБ та інших країн.

2.2. Набуття, перехід, припинення права власності на об'єкти нерухомого майна в квазідержаві ДНР.

Процедура набуття, переходу і припинення права власності в законодавстві квазідержави ДНР є аналогом такого механізму, в Україні до 2013 року. Законодавство квазідержави ДНР, яке регламентує перехід права власності в ДНР, є аналогічним такому механізму в законодавстві РФ і в законодавстві квазідержави ЛНР. Тобто спочатку укладається угода і завіряється нотаріусом, після чого право власності реєструється органом «державної» реєстрації квазідержави ДНР.

У відповідності до п.4 ст.3 закону квазідержави ДНР «О государственной регистрации вещных прав на недвижимое имущество и их ограничений (обременений)», «Вещные права на недвижимое имущество, возникшие до вступления в силу настоящего Закона и приобретенные способом, не противоречащим законодательству Донецкой Народной Республики, признаются действительными и не подлежат обязательной государственной регистрации в органах государственной регистрации вещных, если государственная регистрация вещных прав была проведена в соответствии с законодательством, которое действовало на момент их возникновения». Тобто законодавство квазідержави ЛНР визнає правовстановлючі документи, видані органами України до 11 травня 2014 року.

Проте процес реєстрації речових прав на нерухоме майно, що було придбано після 11 травня 2014 року, викликає занепокоєння.

У відповідності до абз. 1 п. 1. Постанови ради міністрів квазідержави ДНР від 02.09.2015 року № 17-3 «О признании недействительными действий нотариусов, органов государственной власти, органов местного самоуправления Украины в отношении вещных прав на недвижимое имущество, расположенное на территории Донецкой Народной Республики», «Установить, что документы, подтверждающие возникновение, переход, прекращение вещных прав на недвижимое имущество, выданные нотариусами органами государственной власти, органами местного самоуправления Украины с 11 мая 2014 года по 31 декабря 2016 года, подлежат обязательной легализации комиссией при Министерстве юстиции Донецкой Народной Республики». Тобто законодавство квазідержави ДНР не визнає правовстановлючі документи на об'єкти нерухомого майна, видані органами України після 11 травня 2014 року. Але існує механізм легалізації в ДНР правовстановлюючих документів, виданих органами України в період з 11 травня 2014 року по 31 грудня 2016 року.

У відповідності до абз. 2 п. 1. Постанови ради міністрів квазідержави ДНР від 02.09.2015 року № 17-3 «О признании недействительными действий нотариусов, органов государственной власти, органов местного самоуправления Украины в отношении вещных прав на недвижимое имущество расположенное на территории Донецкой Народной Республики», «Установить, что документы, подтверждающие возникновение, переход, прекращение вещных прав на недвижимое имущество, выданные нотариусами органами государственной власти, органами местного самоуправления Украины после 31 декабря 2016 года являются недействительными». Тобто правовстановлючі документи на нерухоме майно, видані органами влади України після 31.12.2017 року взагалі не визнаються квазідержавою ДНР і не можуть бути легалізовані.

Наведена норма теж порушує ст.1 Першого протоколу до Конвенції.

2.3. Недоторканність житла

Законодавство квазідержави ДНР не передбачає доступ до житла за відсутності власників.

ВОДА, КАК ИНСТРУМЕНТ ВЕДЕНИЯ БОЕВЫХ ДЕЙСТВИЙ

Юрий Асеев

На очередной встрече в Минске участников контактной группы по деэскалации вооружённого конфликта на Донбассе вновь обсуждался вопрос по обеспечению жителей оккупированных территорий водой.

Как заявил по окончании встречи спецпредставитель ОБСЕ в трехсторонней контактной группе Мартин Сайдик *«...контактная группа единогласно поддержала предложение главы Специальной мониторинговой миссии посла Эртурула Апака-на подготовить к следующему разу меры для обеспечения бесперебойной работы водной инфраструктуры»*.

Также он сообщил о том, что в конце мая был произведен второй платеж за поставки воды в отдельные районы Луганской области, что позволило продолжить обеспечение водой население этих районов.

Однако представители т.н. республик вновь обвинили украинскую сторону в том, что она сокращает поставки воды на оккупированные территории, тем самым создавая предпосылки по возникновению санитарно-эпидемиологической угрозы для гражданского населения.

Правозащитники ХПГ попробовали разобраться в данном вопросе...

Начнем с самых истоков. До начала вооруженного конфликта работой по водоснабжению и водоотведению в Луганской области занималось ОКП «Компания «Лугансквода». После остывания «горячей фазы» осенью 2014 года и первых минских договоренностей получилось так, что управление ОКП «Компания «Лугансквода» осталось на неподконтрольной территории Украины, а работавшие на подконтрольных Украине территориях некоторые его подразделения, управления и участки остались без статуса юридического лица. Встал вопрос о том, каким об-

разом вести дальнейшую работу по обеспечению населения водой и приемом стоков, а также какое юрлицо будет выступать стороной в договорных отношениях с абонентами. В связи с тем, что Луганский областной совет не функционировал, а распоряжаться имуществом территориальной громады области тогдашний глава областной государственной администрации **Геннадий Москаль** не имел права, было принято решение создать районное коммунальное предприятие с функциями областного предприятия. Такое предприятие было создано в Попаснянском районе (на территории которого находились главные водозаборники и фильтровальные станции) и решением действующего Попаснянского районного совета 23 декабря 2014 года коммунальное предприятие «Попаснянский районный водоканал» возглавил **Иван Вилков**.

Небольшое отступление об особенностях географии работы предприятия. Главным источником воды в Луганской области является река Северский Донец. На берегах реки на всем отрезке ее течения по области расположено более двух десятков водозаборных станций разной мощности, которые обеспечивают более 60 % потребности в воде городов Луганской области. Крупные городские агломерации расположены на юге области, на оккупированной территории. Основными водозаборами являются Белогоровская и Светличанская насосные станции. По водоводам от этих станций вода качается на Первомайск, Стаханов, Брянку, Алчевск, Перевальск, Красный Луч, Антрацит и близлежащие населенные пункты.

В КП «Попаснянский районный водоканал» вошли все производственные участки, которые обслуживают насосные станции по всей протяженности Северского Донца по Луганской области — территории Попаснянского района, Новоайдарского и Станично-Луганского, кроме территорий Северодонецкого, Рубежанского и Лисичанского горсоветов. При этом, насосные станции, расположенные ниже с.Крымское на правом берегу Северского Донца, отошли под управление ГУП ЛНР «Лугансквода».

В 2015 году на КП «Попаснянский районный водоканал» зашли 150 млн.грн. на восстановление инфраструктуры на восстановительные работы водомагистралей и инфраструктуры. Одной из главных проблем организации ремонтных работ является то, что на некоторые участки ремонтным бригадам невозможно попасть — территория заминирована.

В Белогоровке работает западная фильтровальная станция (ЗФС-1), которая 95 % добытой и очищенной воды, передает на неподконтрольные территории, и только 5% воды реализуется на подконтрольной территории. Оборудование станции работает таким образом, что минимальная подача воды и забор из реки может

осуществляться в объеме от 3500 м³ в час. Потребление же воды на подконтрольной территории при максимальной нагрузке составляет всего лишь 1000 м³ в час.

На оккупированной территории воду принимает и распределяет «наследница» ОКП «Компания «Лугансквода» — ГУП ЛНР «Лугансквода». Расформировать юрлицо ОКП «Компания «Лугансквода» так и не смогли — ее создавал областной совет и это его степень ответственности, да и вопрос в этом случае касается имущественного права жителей Луганской областной громады. Все долги за электроэнергию, за ресурсы и т.п., налоговые обязательства, которые были за ОКП «Компания «Лугансквода» по состоянию на конец 2014 года — остались на ней. Вопрос о дальнейшей судьбе компании будет решать Луганский областной совет после своего избрания.

Вот таким образом, в 2015 году была легализована работа предприятия, которое в настоящий момент производит забор, первичную фильтрацию и поставку воды в том числе, на оккупированные территории Луганской области.

Иван Вилков, директор Попаснянского районного водоканала:

«Попаснянский районный водоканал» не стал правонаследником предприятия ОКП «Лугансквода», просто имущество «Луганскводы» передано в управление «Попаснянскому районному водоканалу»

В январе 2017 года, незначительная часть средств за поставку воды на неподконтрольную Украине территорию, была проплачена. Но несмотря на это, на данный момент сумма задолженности составляет 29 млн. грн.

С целью урегулирования ситуации в рамках договоренностей Трехсторонней контактной группы в Минске для проведения расчетов за поставленную в «ЛНР» воду было создано ООО «Источник новой жизни». 25 августа 2016 года между КП «Попаснянский районный водоканал» и ООО был заключен договор на услугу централизованного питьевого водоснабжения. За текущую задолженность ответственно предприятие «Джерело нового життя».

Вопрос о задолженности, которая образовалась с 2014 года и до августа 2016 года, находится на рассмотрении в Минске. Сумма этого долга — 240 млн. грн.

Поставки воды на оккупированную территорию периодически прекращаются в связи с ремонтными работами. В настоящий момент подача воды производится не по всем направлениям. Все насосные станции находятся на линии разграничения, в связи с этим оборудование постоянно подвергается обстрелам. Средств на ремонт не хватает.

В вопросе о том, когда остановится подача воды на оккупированную территорию, нет никакой политики, есть экономический баланс предприятия. Мы готовы подавать воду, но нас ограничивает ЛЭО. Вопрос отключения воды связан с техническими условиями, но не в коем случае не с геноцидом населения на оккупированной территории.

Забор воды, который мы можем осуществлять — 80 000 куб в сутки.

Линия разграничения, после начала проведения АТО, прошла так, что большая часть водозаборов — около 75 % — осталась на подконтрольной территории Украины, а из этой мощности водозаборов 90 % реализации осталась на неподконтрольной территории.

На первом подъеме стоят двигатели мощностью 3,2 мегавата, на втором — по 2 мегавата двигателя.

Вода берется не только из Северского Донца, но также из 320 скважин. На данный момент предприятие «Попаснянский районный водоканал» обеспечивает водой около 31 тысячи абонентов — от Станицы-Луганской до Попасной на подконтрольной территории Украины. Порядка 2 000 000 человек — на неподконтрольной Украине территории».

Как выглядит инфраструктура водоводов, питающих оккупированную территорию.

Созданное на базе ОКП «Компания «Лугансквода» предприятие «ГУП ЛНР «Лугансквода» стало наследницей всего имущественного комплекса главного поставщика воды в южный сектор Луганской области. Все водогоны, насосные и фильтровальные станции, очистные сооружения, городские сети водопроводов на оккупированной территории перешли под управление этой компании. Естественно, речь о долгах ОКП перед ЛЭО за электроэнергию в таком контексте не рассматривается.

Предприятие «ГУП ЛНР «Лугансквода» дает о себе такую информацию:

- добыча воды составляет порядка 90,0 млн. куб.м. в год (246,5 тыс. м.3 в сутки);
- 87% — добывается из подземных водозаборов, в бассейне р.Северский Донец и его притоков, используется 44 водозабора подземных вод и 230 скважин;

- 13% — из открытых источников Яновского и Елизаветинского водохранилищ;

Транспортировка воды осуществляется по:

- 6 415 км водоводам магистральных и разводящих сетей;
- 136 водопроводных насосных станций;

- 160 резервуаров чистой воды;

Реализация воды производится:

- в 140 населённых пунктов, охвачено около 900 тыс. населения;

- **305,6** тыс. абонентов многоквартирных домов и **182,8** тыс. абонентов частного сектора;

- 5,2 тыс. юридических лиц;

Отвод стоков осуществляется по:

- 1547 км канализационных сетей;

- 74 канализационные насосные станции;

- 36 комплексов канализационных очистных сооружений проектной мощностью 450 тыс.куб. м. в сутки

В свою очередь головное предприятие состоит из следующих департаментов:

Стахановский департамент

Обслуживает следующие населенные пункты:

г. Стаханов, г. Алмазная, г. Ирмино, г. Первомайск, п. Михайловка, п. Марьевка, п. Альберт, п. Сокологоровка, п. Калиново.

В Стахановском департаменте работает 370 сотрудников.

Имеет в обслуживании водопроводных сетей — 1 115 км., канализационных — 324 км.

Абонентов — 122, 3 тыс. человек, юридических лиц — 1 136.

Алчевское управление

Обслуживает следующие населенные пункты:

п. Славяносербск, г. Зимогорье, с. Стеновое, с. Долгое, п. Лозовский, п. Лотиново, п. Родаково, с. Красный Луч, с. Смелое, с. Хорошее, п. Лозовский, с. Новодачное, с. Суходол, с. Говоруха, п. Карпаты, г. Алчевск, г. Перевальск, п. 2 БИС, п. Селезневска, п. Бугаевка, п. Кипучее, п. Комсомолка, п. Софиевска, п. Ящиково, п. Дельта, п. Баштевичи, п. 8 БИС, п. Байрачки, г. Зоринск, г. Артемовск, г. Петровское, г. Красный Луч, г. Антрацит, г. Брянка, п. Павловка, п. Новый, п. Замковка, п. Аненка, п. Ломовотка, г. Стаханов, г. Кировск.

В Алчевском департаменте работает 756 сотрудников.

Имеет в обслуживании водопроводных сетей — 1 685 км., канализационных — 275 км.

Абонентов — 134,9 тыс. человек, юридических лиц — 1 182.

Краснолучский департамент

Обслуживает следующие населенные пункты:

г. Красный Луч, г. Вахрушево, пос. Ивановка, пос. Грушевое, пос. Софиевка, пос. Яновка.

В Краснолучском департаменте работает 303 сотрудников.

Имеет в обслуживании водопроводных сетей — 584 км., канализационных — 164 км.

Абонентов — 60,5 тыс. человек, юридических лиц — 736.

Антрацитовский департамент

Обслуживает следующие населенные пункты:

г. Антрацит, п. Каменный, п. Щетово, п. Дубовский, п. Верхний Нагольчик, п. Крепенский, п. Боково-Платово, п. Христофоровка, п. Рафаиловка, с/з Краснолучский.

В Антрацитовском департаменте работает 204 сотрудников.

Имеет в обслуживании водопроводных сетей — 435 км., канализационных — 112 км.

Абонентов — 66,6 тыс. человек, юридических лиц — 494.

Южное управление

Обслуживает следующие населенные пункты:

г. Луганск, пос. Юбилейный, г. Александровск, пос. Екатериновка, пос. Тепличное, пос. Юрьевка, пос. Юрьевка-1, Белое-1, с. Веселая Тарасовка, пос. Белореченский, п. Лиман, с. Раевка, с. Шишково, п. Металлист, п. Стукалова Балка, п. Цветные Пески, п. Светлое, п. Обозное, с. Приветное, с. Веселая Гора, п. Семейкино, п. Краснотон, п. Широкий, п. Светличный, с. Энгельсово, п. Новосветловка, с. Лысое, с. Валеевка, с. Вишневый Дол, с. Пионерское, с. Самсоновка, п. Придорожное, п. Таловое, п. Мирный, п. Орджоникидзе, с. Огульчанск, с. Пархоменко, с. Белоскелеватое, п. Зеленая Роща, с. Николаевка, с. Лобачево, г. Лутугино, п. Врубловский, п. Успенка, п. Георгиевка, с. Роскошное, п. Челюскинец, п. Ленина.

В Южном департаменте работает 1 143 сотрудников.

Имеет в обслуживании водопроводных сетей — 1886 км., канализационных — 483 км.

Абонентов — 413,2 тыс. человек, юридических лиц — 4 388.

Свердловский департамент

Обслуживает следующие населенные пункты:

г. Свердловск, г. Червонопартизанск, п. Калинина, п. Хмельницкий, п. ш. 71, п. Володарский, п. Комсомольский, п. Ленинский, с. Александровка, с. Нагорное, п. Павловка, с. Медвежанка.

В Свердловском департаменте работает 212 сотрудников.

Имеет в обслуживании водопроводных сетей — 329 км., канализационных — 114 км.

Абонентов — 75,2 тыс. человек, юридических лиц — 519.

Ровеньковский департамент

Обслуживает следующие населенные пункты:

г. Ровеньки, п. Тацино, п. Н. Дарьевка, п. Дзержинский, п. Ясеновский, п. Пролетарский, п. Чапаевка, п. Киевский.

В Свердловском департаменте работает 179 сотрудников.

Имеет в обслуживании водопроводных сетей — 404 км., канализационных — 93 км.

Абонентов — 53,4 тыс. человек, юридических лиц — 422.

ГУП ЛНР «Лугансквода» указывает на своем сайте следующие расценки:

Для населения тариф на водоснабжения установлен в размере 14,508 российских рублей за 1 м³, за водоотведение — 8,798 российских рублей за 1 м³.

Для юридических лиц тариф на водоснабжения установлен в размере 24,759 российских рублей за 1 м³, и за водоотведение — 17,355рублей за 1 м³.

Что интересно — в разделе «Законодательная и нормативная база» приведены нормативные документы, которые «ГУП ЛНР» «Лугансквода» использует в своей работе: Законы Украины «О жилищно-коммунальных услугах», «О питьевой воде и питьевом водоснабжении», «Правила предоставления услуг централизованного отопления, поставок холодной и горячей воды и водоотведения и типового договора о предоставлении услуг по централизованному отоплению, поставкам холодной и горячей воды и водоотведению».

Таким образом, украинская сторона поставляет воду на оккупированные территории с двух основных водозаборов, расположенных на подконтрольных территориях — с Западной фильтровальной станции (Белогоровка) и Петровского водозабора в Станично-Луганском районе. В случае ограничения или прекращения подачи воды с ЗФС трудности с водоснабжением испытывают Стаханов, Кировск, Брянка, Первомайск, Красный Луч, Антрацит и Алчевск. В случае остановки поставок с Петровского водозабора дефицит воды возникает в ряде жилых массивов Луганска, в Каменнобродском районе.

Представители т.н. «ЛНР» утверждают, что «ГУП ЛНР» «Лугансквода» самостоятельно обеспечивает оккупированные территории водой на 84%, а поставки воды с украинской стороны снизились до 15%. Приводятся цифры о том, что до мая 2014 года в города и населенные пункты, находящиеся на территориях, ныне контролируемых т.н. «ЛНР», с территорий, ныне подконтрольных Украине подавалось до 260 тыс. кубометров воды в сутки, а на территориях, ныне составляющих т.н. «ЛНР» добывалось порядка 130 тыс. кубометров. На сегодняшний день, с подконтрольных Украине территорий в т.н. «ЛНР» в среднем поставляется около 45-50 тыс. кубометров воды в сутки, а объем самостоятельной добычи воды на территориях, подконтрольных т.н. «ЛНР» «ГУП ЛНР» «Лугансквода» добывает порядка 260 тыс. кубометров.

Таким образом, представители т.н. «ЛНР» публично опровергают существование зависимости населенных пунктов т.н. «республики» от поставок воды с контролируемых Украиной территорий.

Однако ряд источников в «республике» утверждает, что дефицит воды восполняется откачиваемой из шахт водой. Которая не проходит все этапы требуемой очистки. И совершенно не подпадает под стандарты воды, которую можно поставлять населению. Дело даже не в том, что ее нельзя назвать «питьевой» — данную характеристику давно убрали из обращения коммунальщиков. Нынешние стандарты делят воду на «холодную» и «горячую». Но даже по нормативам «вода холодная», вода, поставляемая жителям оккупированных территорий, совершенно не дотягивает.

В связи с чем, вода, закачиваемая в магистральные водопроводы с контролируемых территорий, имеет особое значение...

Крайне необходимо коснуться и вопроса об очистке сточных вод. Еще до начала вооруженного конфликта эта тема неоднократно поднималась в СМИ региона. Дело в том, что очистные сооружения водоканалов населенных пунктов, ныне входящих в т.н. «ЛНР», допускали грубые нарушения технологии очистки сточных вод.

В связи с невозможностью поставок для горводоканалов оккупированных территорий очистных реагентов, вполне ожидаемо, что на сегодняшний день техноло-

гия очистки сточных вод не выдерживается тем более. А вот уже составляет большую проблему для экобаланса всего бассейна реки Северский Донец.

Очистные сооружения г.Первомайск к примеру, сбрасывают воду в реку Лугань. В эту же реку сбрасывают продукты очистки города Кировск, Стаханов, Зимогорье. В речку Белая сбрасывают нечистоты населенные пункты Чернухино, Селезневка, Первальск, Алчевск, Михайловка, затем она впадает в речку Лугань.

После чего эта речушка собирает в себя все дождевые смывы Луганска и Александровска, а также все несанкционированные сбросы от различных предприятий. После чего впадает в Северский Донец. Где ниже по течению стоит Петровский водозабор, который закачивает воду для жителей окружающих населенных пунктов.

Нужно отметить, что ранее водозабор воды для луганчан осуществлялся в створе Райгородского водозабора, откуда начинается и канал «Северский Донец-Донбасс». Только потому, что качество воды на этом участке реки еще отвечает минимальным требованиям, предъявляемым к «воде для населения». Ниже по течению в С.Донец впадают Казенный Торец и Бахмутка, которые собирают с городов Донецкой области все нечистоты. Также свой вклад в загрязнение С.Донца вносят и города Луганской области — Рубежное, Северодонецк и Лисичанск. И только Белогоровский водозабор расположен выше по течению — на границе Луганской и Донецкой областей, в связи с чем, вода там немного чище. Светличанский водозабор, и все остальные, расположенные ниже по течению — выкачивают из реки смесь из речной воды и продуктов очистки сточных вод городов, расположенных выше по течению Северского Донца и всех его притоков...

И несколько слов о коммуникациях между Киевом и оккупированными территориями. Представители «республики» делают акцент на том, что Украина применяет по отношению к гражданскому населению недопустимые методы. Тут речь идет о Женевской конвенции (**«КОНВЕНЦІЯ про захист цивільного населення під час війни»**, прийнята 12 серпня 1949 року). В частности, «Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру» (Протокол II від 8 червня 1977 року) гласит:

Статья 14. Защита объектов, необходимых для выживания гражданско-го населения

Запрещается использовать голод среди гражданского населения в качестве метода ведения военных действий. Поэтому запрещается в этих целях подвергать

нападению, уничтожать, вывозить или приводить в негодность объекты, необходимые для выживания гражданского населения, такие, как запасы продуктов питания, производящие продовольствие сельскохозяйственные районы, посев, скот, сооружения для снабжения питьевой водой и запасы последней, а также ирригационные сооружения.»

И еще один документ — «Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів» (Протокол I від 8 червня 1977 року) — повторяет практически слово в слово:

Стаття 54. Захист об'єктів, необхідних для виживання цивільного населення

1. Заборонено вдаватися до голоду серед цивільного населення як методу ведення війни.

2. Заборонено піддавати нападу або знищувати, виводити або доводити до непридатності об'єкти, необхідні для виживання цивільного населення, такі як запаси продуктів харчування, сільськогосподарські райони, що виробляють продовольство, посіви, худобу, споруди для забезпечення питною водою й запаси останньої, а також іригаційні споруди спеціально з метою не допустити використання їх цивільним населенням або супротивною стороною як засобу підтримання існування, незалежно від мотивів, ніби з метою викликати голод серед цивільних осіб, примусити їх до виїзду або з якої-небудь іншої причини.»

«Украинская сторона блокирует возможность безналичной оплаты поставок в «республику» воды с подконтрольных Киеву территорий Луганщины. Об этом сообщил уполномоченный представитель ЛНР на переговорах в белорусской столице **Владислав Дейнего**.

«Рабочая группа по вопросам экономики и восстановления рассматривала, в основном, вопросы водо- и электроснабжения территорий Республик. Координатор отметил ряд проблем, в том числе и в сфере обеспечения безопасности работы объектов водоснабжения на линии разграничения, над которыми необходимо работать», — отметил он.

«Но основной проблемой остаётся отсутствие действующего легального механизма расчётов. Мы готовы оплачивать в полном объёме полученную с украинской стороны воду в соответствии с условиями контракте, но не можем этого сделать — Украина системно блокирует возможность безналичных расчётов», — подчеркнул Дейнего.

Для расчетов за поставку воды на оккупированные территории Луганской области было создано предприятие «ТОВ «ДЖЕРЕЛО НОВОГО ЖИТТЯ». Директором в реестре числится Гедзерук Игорь Юриевич. Сын директора живет в Луганске, дочь в Москве. Реквизиты предприятия — г. Северодонецк, Пр. Химиков, д. 30, тел. 0959104495.

О данном человеке луганские СМИ еще в 2010 году писали следующее:

1.«Мошениками, вымогавшими у луганчан деньги за «коммунальные услуги до 2002 года» оказались коммунальные предприятия Луганска»

2.«ЛуганскЖульё»

Мы не станем комментировать данные материалы, однако вопрос о приеме средств с оккупированных территорий через подобного посредника выглядит не совсем приемлимым.

Ясности в вопросе поставок воды на оккупированные территории Луганской области и в вопросах получения оплаты за нее — пока нет.

P.S.Проблемы водообеспечения оккупированных территорий Донецкой области мы рассмотрим в следующем материале.

Хто винний?

НА СМОЛЕНЩИНІ СУДИТИМУТЬ ЖІНКУ-ІНВАЛІДА ЗА ДОПОМОГУ БІЖЕНЦЯМ З ДОНБАСУ

медіа група ХПГ

Як повідомляють російські ЗМІ, в Смоленській області заведено кримінальну справу на жінку, яка зареєструвала у своєму помешканні родину з Донбасу.

Абсолютно безпрецедентний випадок поліцейського цинізму і безсердечності стався в Кардимовському районі Смоленської області.

Місцева поліція завела на знерухомлену жінку — інваліда першої групи **Тетяну Самсонову** кримінальну справу за те, що вона в листопаді 2016 року тимчасово зареєструвала в своєму сільському будинку знайому українську сім'ю біженців з Донбасу.

Всього добросерда смолянка — інвалід першої групи — безкоштовно пропи-сала у себе п'ять громадян України: чоловіка з дружиною, двох їхніх дітей і діду-ся — батька дружини. Важливо відзначити, що тимчасова реєстрація українців була оформлена офіційно в місцевому паспортному столі з дотриманням всіх необхідних формальностей.

Через те, що в селі і райцентрі не було робочих місць, українці поїхали шукати роботу в обласний центр, де незабаром працевлаштувалися і зняли житло. Укра-їнська родина постійно не проживала за місцем реєстрації, але вони по вихідним ночували у своїй знерухомленій благодійниці.

Однак в поліції це порахували порушенням статті 322.2 Кримінального кодек-су РФ. І порушили стосовно інваліда-візочника Самсонової кримінальну справу за фактом «фіктивної реєстрації громадян».

Тепер знерухомленій жінці загрожує суд і величезний штраф. І це при тому, що президент Путін і уряд РФ, а також всі місцеві влади неодноразово зверталися до громадян Росії із закликами дати притулок біженців з України.

До речі, правоохоронці не знають, як доставити жінку в інвалідному візку до суду. Справа в тому, що Кардимовський районний суд знаходиться на другому по-версі, і там немає спеціальних пандусів і підйомників для інвалідів. Так що, швидше за все, знерухомлену жінку судитимуть у неї ж в будинку.

МЕШКАНКА М.ЗОЛОТЕ РОЗПОВІЛА, ПРО ТЕ, ЯК ОТРИМАВ ПОРАНЕННЯ ЇЇ СИН У 2016 РОЦІ

медіа група ХПГ

Місто Золоте, що складається з шести розкиданих по височині і ярах шахтарських селищ, розташоване в менше ніж шести кілометрах від окупованого Первомайська.

Це лінія фронту.

Околиці Золотого протягом трьох років страждають від артилерійських обстрілів. Багато будинків в окраїнних селищах частково або повністю зруйновані. Пункт переходу лінії розмежування в Золотому закритий за розпорядженням голови луганської військово-цивільної адміністрації ще в травні 2016 року, навіть не відкрившись.

Протягом останніх трьох років на території Золотого зафіксовано 11 випадків поранень та 17 випадків загибелі цивільного населення.

Нашій групі мешканка м.Золоте розповіла, про те, як отримав поранення її син у 2016 році.

КРИМСЬКЕ. ЖИТТЯ В ОТОЧЕННІ

Яна Смелянська

«Нуль» — так називається нейтральна смуга, що розділяє позиції армій самопроголошених ЛДНР і українських військ. Нейтральний начебто статус цих територій в реальності робить життя нестерпним для місцевого населення: земля, над якою постійно свистять снаряди, за визначенням не може бути безпечною. Але з різних причин люди там живуть, і їхати не збираються. А ті, хто виїхав, все одно бажають повернутися до зруйнованих, але рідних домівок. Тих, хто живе в «сірих зонах», нейтральних смугах, містечках і селищах, що примикають до лінії фронту, за оцінками ООН, в Донбасі 800 тисяч. Це рівно в двадцять разів більше, ніж безпосередньо воюючих по обидва боки.

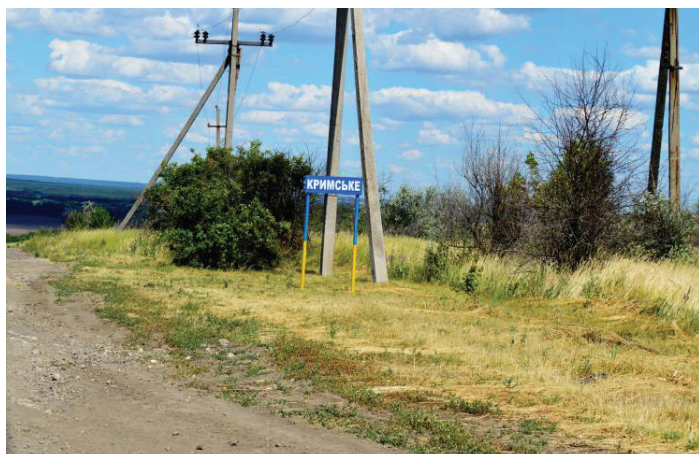
З 19 по 23 червня наша моніторингова група відвідала населені пункти Луганщини, які входять в так звану «сіру зону», і життя в яких кожен день можна назвати естафетою на виживання: м. Золотое-4, с. Кримське, с. Катеринівка.

Отже, Кримське. Деякий час тому це село також поповнювало перелік населених пунктів, які входили до т.з. «сірої зони». До 2014 року — типове дачне село. Маленькі будиночки, деколи в пару поверхів, сади, гаражі. З серпня 2014 року і по сьогоднішній день — це фактично передова лінія фронту. За даними перепису 2001 року кількість населення тут становила 1662 людини. Сьогодні — 617 осіб, з яких 43 — діти.

До початку військових дій до складу Кримської сільради Слов'яносербського району входили також села Причепилівка (воно зараз фактично мертве село) і Сокольники (сьогодні окуповані).

17 серпня 2014 року село вперше було звільнено від проросійських бойовиків батальйоном «Львів». Потім протягом короткого часу ще кілька разів село переходило під контроль бойовиків. Остаточою під українською владою село опинилося після 18 жовтня 2014 року.

За словами місцевих жителів, коли проросійські налаштовані представники козацького руху увійшли в село, то дуже жорстоко розправлялися з селянами, які підтримували цілісність України.

Один з випадків зафіксовано 21 серпня 2014 року, коли 42-річного депутата сільської ради, майора міліції у відставці **Геннадія Хитренка** козаки розстріляли з автомата у дворі власного будинку за те, що чоловік неодноразово заявляв, що Кримське залишиться в складі України.

24 жовтня 2014 Геннадія Хитренка за особисту мужність і героїзм, проявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України нагороджено посмертно орденом «За мужність» III ступеня.

«Я тільки на роботу пішла і через півгодини прийшли сусіди сказали, що треба додому йти терміново ... Сусіди нічого не бачили ... Тільки чули постріли ... Я прийшла, а Гена вбитий лежить. Ми навіть боялися шукати хто це зробив, тому що через місяць після загибелі чоловіка, вони знову прийшли, коли мене вдома не було. Погрожували моїй мамі автоматом... Говорили, що два рази повторювати не будуть і зажадали, щоб вона віддала ключи від автівки та гаража. А потім забрали машину з гаража і пішли. Але наші мужики з села говорили, що це були місцеві, які були радикально проросійськими. Я поїхала з села і не хочу там більше бути ніколи...» — згадує дружина загиблого **Наталія**.

Зокрема, за ствердженням місцевих мешканців, в 2014 році селян батька і сина затримали за проукраїнську позицію і катували деякий час в підвалі одного з напівзруйнованих будинків проросійські бойовики. Обидва чоловіки вижили, але залишилися психічно та фізично хворими на все життя.

На сьогоднішній день ситуація в селі відносно стабільна, хоча звуки працюючих поблизу знарядь — щоденна реальність. Руйнівних прильотів саме по населеному пункту не фіксувалося давно. Але позиціям наших військових від проросійських бойовиків поблизу Кримського доводиться не солодко, і під обстріл вони потрапляють практично щодня.

Протягом 2014 — 2016 років гуманітарна ситуація в селі була ледь відмінна від катастрофічної: відсутність систематичної доставки продовольства, медичних препаратів. Швидка допомога відмовлялася їхати через небезпеку потрапити під обстріл, гуманітарним місіям було настільки ж складно потрапити в село, як і місцевим жителям виїхати з нього.

Транспортного сполучення з селом не було ніякого. Люди залишалися на повному самовиживанні. Окремі труднощі складав шлях під'їзду до села. Зовсім неасфальтована дуже крута дорога в осінньо-весняний і зимовий періоди — справжня смуга

перешкод, подолати яку становило чимало праці навіть досвідченим водіям. Єдина допомога місцевому населенню в той період перепадала від українських військових.

Руйнувань житлового сектора та інфраструктури в Кримському зафіксовано близько 100 випадків. Але за запевненням представників ВЦА, на даний момент велика частина житлового фонду відновлена. Винятком стали нежитлові будинки, люди з яких виїхали з населеного пункту давно.

Відновити зруйновану нерухомість в селі допомогли благодійні фонди і волонтерські організації. Серед них **Міжнародний Червоний Хрест, Норвезька рада з прав біженців**. Допомоги від держави, як вже стало звичним, жоден постраждалий мешканець села так і не побачив. Крім того, в результаті обстрілів населений пункт на теперішній час залишився без газопостачання — обстрілами пошкоджено газопровід. Як буде вирішуватися це питання ближче до зими, поки що не зрозуміло.

Кримське завжди було сільськогосподарчим селом. До війни тут досить прибутково працювали кілька великих фермерських господарств. Але ж з початком бойових дій величезна кількість оброблюваних в мирний час земель або відійшла під контроль бойовиків, або на землях розташувалися позиції військових. Сьогодні працюють лише два фермера, яких явно замало, щоб в достатньому обсязі забезпечити Кримське робочими місцями. Таким чином, село залишилося без найменших засобів до існування.

Як кажуть самі місцеві, з 617 чоловік населення, мають можливість працювати і отримувати за це гроші не більше 40 осіб з усього села. Це переважно працівники ВЦА, амбулаторії, аптеки, школи, двох фермерських господарств та магазину. Інших організацій і підприємств в селі просто немає. А найближчий цивілізований світ на відстані у 70 кілометрів.

5 листопада 2015 року представники ВСУ зустрічалися з представниками т.н.ЛНР, щоб обговорити виконання домовленостей про чергове перемир'я. *«В околицях підконтрольного уряду Кримського СММ сприяла налагодженню діалогу між командирами підрозділів по обидва боки лінії розмежування. Три офіцери ЗСУ та три збройних члена ЛНР зустрілися обговорити виконання угоди про перемир'я»*, — повідомляли в прес-службі місії. Однак обстріли поблизу Кримського з того часу так і не припинилися донині.

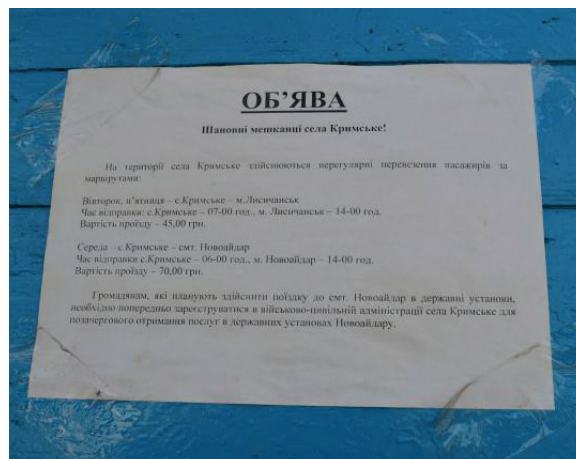
У лютому 2017 року на посаду голови ВЦА в Кримському був призначений Юрій Константинов. Потрібно віддати належне цьому керівнику. Під егідою нинішнього голови ВЦА, Кримське поступово оживає.

З 22 червня 2017 в селі створено і працює аптечний пункт, в якому можна придбати необхідні препарати широкого користування. Кілька місяців, як запущено рейсовий автобус до Лисичанська та Новоайдару. Вартість проїзду величезна, як по мірках села: 45 грн. і 70 грн. в одну сторону відповідно, але альтернативи поки що немає. Цінову політику встановлює приватний перевізник. Для місцевого населення це істотне покращення.

Також в останню неділю червня було відкрито понтонну переправу на лівий беріг Сіверського Донця у напрямку Оріхово-Донецького. Це дасть можливість кримчанам виїжджати на «велику землю» більш цивілізованою дорогою та надасть можливість покращити постачання товарів до села.

Хоча представники т.з. «ЛНР» відразу ж у день відкриття заявили, що понтонний міст встановлювали лише для того, щоб перекинути військову техніку з українського боку на окуповані території.

В навчально-виховному комплексі Кримського отримують дошкільну та шкільну освіту 43 діти. Заступник голови ВЦА **Наталія Чихачова** відмічає, що у зв'язку із війною склалася складна ситуація з вчителями-предметниками. Один вчитель змушений вчитувати програму з кількох предметів одночасно. Також є потреба в деяких підручниках, особливо тих, які необхідні відповідно до нових навчальних програм.

За словами голови ВЦА Юрія Костянтинова, 25 учнів зараз оздоровлюються у Київському таборі відпочинку. Цю можливість діточкам Кримського надали волонтерські організації.

Медична допомога. На території села працює амбулаторія. Якщо хворого забирає «швидка допомога», то людину везуть до Горського або в Лісичанськ. Це близько 50 км.

На сьогоднішній день досить щільно в селі працюють Червоний Хрест, «Восток-SOS» та деякі інші.

Слід також відзначити, що дух єдиної і цілісної України в селі відчувається в повітрі. Сьогодні навіть ті громадяни, які у 2014 році дотримувалися радикально проросійських поглядів, кардинально змінили своє уявлення про «руський мир», й ілюзії на тему: «Путін врятує і допоможе», — тут більш не актуальні.

9 червня цього року офіцери групи Цивільно-військового співробітництва в селі Кримське встановили радіоточку. За допомогою встановленого обладнання тепер на території села здійснюється трансляція українського радіо. Варто відзначити, що далеко не всі населені пункти в прифронтовій зоні можуть похвалитися тим самим.

Підсумовуючи результати нашого моніторингу можна сказати про те, що Кримське, не дивлячись на близькість лінії фронту, поступово розвивається, хоча не вирішених проблем на території ще більш, ніж достатньо.

Ну, а місцеві жителі всі, як один бажають і просять лише одного — миру...

Права людини на південному сході України, 2017, №06